

[Etusivu](#) > Romania

Tuomareiden ja syyttäjien peruskoulutus Euroopan unionissa

Sisällön tuottaja:

Romania



Romania

Yleiskuvaus

Tuomareiden ja syyttäjien peruskoulutuksesta vastaa tuomarien ja syyttäjien kansallinen oppilaitos (INM), ja tämä koulutus on pakollinen tuomari- ja syyttäjäharjoittelijoille. Ylin tuomarineuvosto päättää vuosittain saatavilla olevien paikkojen määrästä oikeuslaitoksen tarpeiden perusteella. Vuonna 2021 oli avoinna 300 paikkaa, joista 175 tuomarin ja 125 syyttäjän paikkaa, ja kilpailu on parhaillaan käynnissä.

Peruskoulutus kestää lain mukaisesti kaksi vuotta, mutta tuomari- ja syyttäjäharjoittelijat valitsevat tuomarin tai syyttäjän ammatin vasta ensimmäisen opintovuoden lopussa. Näin ollen ensimmäisen vuoden peruskoulutus on yleinen koulutus, sillä kaikki tuomari- ja syyttäjäharjoittelijat noudattavat samoja opetussuunnitelmia ja heihin sovelletaan samaa arviointiprosessia tulevasta ammatistaan riippumatta. Toisen opiskeluvuoden aikana tuomari- ja syyttäjäharjoittelijoille järjestetään erityiskoulutusta lähinnä tuomioistuimissa ja syyttäjälaitoksessa valintansa mukaan.

INM on ammatillinen koulu eikä yliopisto-opintojen jatke. Näin ollen INM:n peruskoulutuksessa on kyse pääasiassa soveltavista taidoista eikä ainoastaan lain säännösten tai tekstien tuntemuksesta.

Tuomari- ja syyttäjäharjoittelijoille annetaan näin ollen koulutusta esimerkiksi siihen, että he osaavat järjestää oikeudenkäynnin tai rikosoikeudellisen syytteenpanovaiheen kuulemisen, tarkastella asianosaisten tuomioistuimeen tuomia todisteita, ymmärtää erityyppisten osapuolten psykologiaa, analysoida helposti asiakirja-aineistoa sekä laatia päätöksen tai muun oikeudenkäyntiä koskevan asiakirjan.

Peruskoulutukseen pääsy

Pääsy peruskoulutukseen myönnetään yksinomaan ylimmän tuomarineuvoston INM:n kautta järjestämällä INM-valintakilpailulla, ja se perustuu ammatilliseen pätevyyteen, osaamiseen ja hyvään maineeseen.

INM-valintakilpailu on suunnattu kandidaatintason oikeustieteen tutkinnon suorittaneille iästä tai aiemmasta työkokemuksesta riippumatta, ja se sisältää neljä vaihetta:

- koe, jolla todennetaan oikeudelliset tiedot monivalintakokeen avulla, jotta ensimmäinen valinta olisi objektiivinen ja tehokas
- kirjallinen koe, jonka tarkoituksena on arvioida kykyä käsitellä ja suhteuttaa tietoja, tulkita ja soveltaa lakia sekä argumentoida kirjallisesti ja osoittaa loogiset ja asianmukaiset perustelut
- psykologinen koe, joka koostuu kirjallisesta kokeesta ja haastattelusta ja jonka tarkoituksena on selvittää, ovatko kokelaat psykologisesti kykeneviä harjoittamaan ammattia
- suullinen koe, joka koostuu haastattelusta, jossa todennetaan ammattiin hakeutuvien kokelaiden tietojen lisäksi taidot, motivaatio ja inhimilliset ominaisuudet.

Hyväksytyt kokelaat saavat tuomari- ja syyttäjäharjoittelijoiden aseman ja osallistuvat INM:n peruskoulutusohjelmaan, joka päättyy INM:n päättökokeeseen.

Peruskoulutukseen pääsyyllä ei ole vaihtoehtoisia reittejä. Tuomarikuntaan on kuitenkin mahdollista päästä myös seuraavilla tavoilla:

- ylimmän tuomarineuvoston INM:n kautta järjestämä tuomarikuntaan pääsyä koskeva kilpailu, joka on suunnattu sellaisille henkilöille, joilla on oikeustieteen tutkinto ja vähintään viiden vuoden kokemus tietyistä laissa säädetyistä oikeudellisista tehtävistä. Hyväksytyt hakijat saavat tuomarin tai syyttäjän aseman ja heillä on velvollisuus osallistua ammatilliseen koulutukseen INM:ssä kuuden kuukauden ajan.
- ilman kilpailua tai koetta ylimmän tuomarineuvoston toteuttamassa menettelyssä, joka on tarkoitettu sellaisille henkilöille, jotka ovat toimineet tuomarin, syyttäjän tai avustavan tuomarin tehtävässä vähintään kymmenen vuoden ajan ja jotka ovat lopettaneet ammatin harjoittamisen itsestään riippumattomista syistä, tuomioistuimissa tai syyttäjälaitoksessa avoimena olevien virkojen täyttämiseksi.

Peruskoulutuksen muoto ja sisältö

Tuomari- ja syyttäjäharjoittelijoiden peruskoulutus kestää kaksi vuotta. Ensimmäinen vuosi on omistettu teoriakoulutukselle ja käytännön harjoittelulle INM:ssä järjestettävien kurssien ja seminaarien kautta ja toinen vuosi pääasiassa harjoittelulle tuomioistuimissa ja syyttäjälaitoksessa.

Ylimmän tuomarineuvoston täysistunto hyväksyy vuosittain peruskoulutusohjelman INM:n ehdotuksesta. INM laatii ohjelman ja toimittaa sen pedagogisen neuvoston ja tieteellisen neuvoston analysoitavaksi.

Ensimmäisen vuoden opetus suunnitelmat sisältävät opiskeltavat aiheet, kuhunkin alaan liittyvien kurssien ja seminaarien lukumäärän sekä arviointimenetelmät. Toisen vuoden opetus suunnitelmissa määrätään käytännön harjoittelujaksoista.

Tuomari- ja syyttäjäharjoittelijoiden koulutuksesta vastaa INM:n koulutushenkilöstö, joka yleensä valitaan virassa olevien tuomareiden ja syyttäjien keskuudesta. INM:ään lähetetyt päätoimiset kouluttajat ja yhteistyökouluttajat on organisoitu osastoihin niiden koulutusalojen mukaan, joilla he työskentelevät.

Kouluttajat asettavat kuhunkin alaan liittyvän opetus suunnitelman, johon sisältyvät aiheet ja aiheiden osa-alueet, niihin varatun tuntimäärän, koulutusmenetelmät sekä tuomari- ja syyttäjäharjoittelijoiden arviointia koskevat yksityiskohdat.

Harjoittelukoordinaattorit ovat tuomioistuinten ja syyttäjälaitoksen tuomareita ja syyttäjiä, jotka valvovat käytännön harjoitteluun liittyvää toimintaa toisen vuoden aikana.

Ensimmäinen opiskeluvuosi

- Tuomari- ja syyttäjäharjoittelijat, jotka on järjestetty 15–17 hengen ryhmiin, toimivat pääasiassa INM:n päämajassa, jossa he osallistuvat peruskoulutusohjelmaan kuuluville kurseille ja seminaareihin laajentaakseen oikeudellista tietämystään ja kehittääkseen tuomarin ja syyttäjän ammattiin liittyviä erityistaitojaan. INM:ssä oikeustieteen opiskelu on pääasiassa käytännönläheistä, ja siinä jäljitellään mahdollisimman läheisesti todellisia olosuhteita, joissa tuomari toimii. Se koostuu tapaustutkimuksista, jotka tehdään pienissä ryhmissä asiakirjat laatineiden oikeusalan ammattilaisten ohjauksessa. Seminaarit sisältävät myös käytännön toimintaa, kuten tapaustiedostojen tutkimista, oikeudenkäyntiasiakirjojen laatimista ja harjoitusmenettelyjä.
- Perusosa-alueiden (siviilioikeus ja siviiliprosessioikeus sekä rikosoikeus ja rikosprosessioikeus) opiskelulla on merkittävä painoarvo ensimmäisen opiskeluvuoden opetus suunnitelmissa, sillä tuomarin tai syyttäjän toiminta perustuu suurelta osin näiden alojen erityisosaamiseen.
- Oikeusalan perusosa-alueiden lisäksi tuomari- ja syyttäjäharjoittelijat opiskelevat myös hallinto-oikeutta, ammatillisia riita-asioita, perheoikeutta, rikostutkintaa, perustuslakia, EU:n lainsäädäntöä ja ihmisoikeuksia.
- Koulutusohjelmaan sisältyy sekä oikeudellisia että muita kuin oikeudellisia taitoja, jotka on ryhmitelty yhteiskunta- ja ihmistieteisiin liittyviin tieteenaloihin, joissa käsitellään psykologiaan, viestintään ja henkilökohtaiseen kehitykseen, sosiologiaan ja kriittiseen ajatteluun liittyviä aiheita. Vieraiden kielten opiskelulla pyritään myös hankkimaan tietoa ja kehittämään muita kuin oikeudellisia taitoja, joilla on merkitystä ammatin harjoittamisen kannalta. Tärkeä osa peruskoulutusohjelmaa on ammatti- ja velvollisuusetiikan opiskelu, jonka tavoitteena on luoda ja omaksua tuomarin tai syyttäjän ammatille ominaiset käyttäytymis- ja moraalinormit sekä ammatin harjoittamisessa että suhteessa yhteiskuntaan.

kansallisten ja kansainvälisten sääntöjen mukaisesti.

Ensimmäisen opiskeluvuoden päätyttyä tuomari- ja syyttäjäharjoittelijat valitsevat tuomarin tai syyttäjän aseman paremmuusjärjestyksensä ja ylimmän tuomarineuvoston vahvistamien saatavilla olevien paikkojen määrän mukaan.

Toinen opiskeluvuosi

- Ensimmäisen opiskeluvuoden aikana hankittujen ammattikohtaisten taitojen kehittämiseksi ja tulevaan ammatilliseen toimintaympäristöön tutustumiseksi tuomari- ja syyttäjäharjoittelijat työskentelevät pääasiassa tuomioistuimissa ja syyttäjälaitoksessa. Harjoittelijoita ohjaavat tuutorit/harjoittelukoordinaattorit (tuomarit ja syyttäjät), joiden on varmistettava, että harjoittelijat osallistuvat kaikkiin asiaankuuluviin toimiin tuomioistuimissa ja syyttäjälaitoksessa. Tuutorit/harjoittelukoordinaattorit ovat osa INM:n koulutushenkilöstöä.
- Lisäksi tuomari- ja syyttäjäharjoittelijat osallistuvat harjoitteluun asianajotoimistoissa, notaaritoimistoissa ja haaste- ja ulosottomiesten toimistoissa. He harjoittavat käytännön toimintaa myös valvontarangaistusosastoissa, poliisiasemilla ja vankeinhoitolaitoksissa. Näiden harjoittelujaksojen tarkoituksena on antaa yleiskuva oikeuslaitoksesta sekä tutustua muiden oikeusalan ammattien todellisuuteen, jotta harjoittelijat voivat tehdä tehokasta ja hedelmällistä yhteistyötä tulevassa työelämässä.

Tuomari- ja syyttäjäharjoittelijoilla on koko peruskoulutuksensa ajan mahdollisuus tutustua yhteiseen eurooppalaiseen oikeusalueeseen osallistumalla vaihto-ohjelman AIAKOS-osion puitteissa järjestettäviin vaihtoihin, oikeusalan oppilaitosten THEMIS-kilpailuun sekä kesäkouluihin, joissa pyritään kehittämään ja parantamaan muun muassa tuomarin ammatille ominaisia taitoja, valmiuksia ja kielitaitoa.

Peruskoulutuksen ja pätevytymisprosessin päättäminen

Suoritettuaan INM:n tarjoaman peruskoulutuksen tuomari- ja syyttäjäharjoittelijat suorittavat päättökokeen, jossa arvioidaan tuomarin tai syyttäjän tehtävän hoitamiseen tarvittavat hankitut tiedot, taidot ja valmiudet.

Se koostuu kirjallisista kokeista, jotka koskevat siviili- ja siviiliprosessioikeutta, rikosoikeutta ja rikosprosessioikeutta, etiikkaa ja oikeuslaitoksen organisaatiota.

Päättökokeen läpäiseminen takaa INM:n koulutuksen suorittaneille nuoremmiksi tuomareiksi ja syyttäjiksi nimeämisen, ja he valitsevat paremmuusjärjestyksensä mukaan tuomioistuimet ja syyttäjänvirastot, joissa aloittavat ammatillisen uransa.

Yhden vuoden koeajan jälkeen nuorempien tuomareiden ja syyttäjien on läpäistävä kelpoisuuskoee, jotta heistä voi tulla pysyviä tuomareita ja syyttäjiä. Kokeessa arvioidaan teoreettisia ja käytännön tietoja kirjallisilla ja suullisilla kokeilla. Romanian presidentti nimittää kokeen läpäisseet nuoremmat tuomarit ja syyttäjät varsinaisiksi tuomareiksi ja syyttäjiksi.

Yksi INM:n perustason koulutuksen tärkeimmistä tavoitteista on antaa tuleville tuomareille kattava peruskoulutus ja auttaa heitä kasvattamaan tietämystään mahdollisimman monilla oikeudenalioilla. Oikeuden eurooppalaista ja kansainvälistä avoimuutta koskeva tavoite saavutetaan jatkuvasti järjestämällä koulutustilaisuuksia EU:n lainsäädännöstä, Euroopan ihmisoikeussopimuksesta ja eurooppalaisista oikeudellisista käsitteistä, sisällyttämällä opetussuunnitelmaan uusia vertailevan oikeuden osa-alueita sekä laatimalla yhteistyöohjelmia tuomareiden ja syyttäjien koulutuksesta vastaavien EU:n toimielinten ja muiden eurooppalaisten oikeuslaitosten kanssa.

Päivitetty viimeksi: 21/05/2026

Tämän sivuston eri kieliversioita ylläpitävät asianomaiset jäsenvaltiot. Käännökset on tehty Euroopan komissiossa. Muutokset, joita jäsenvaltiot ovat saattaneet tehdä tekstin alkuperäisversioon, eivät välttämättä näy käännöksissä. Euroopan komissio ei ole vastuussa tässä asiakirjassa esitetyistä tai mainituista tiedoista. Ks. oikeudellinen huomautus, josta löytyvät tästä sivustosta vastaavan jäsenvaltion tekijänoikeussäännöt.